

НА ДОПОМОГУ... ВЕРХОВНІЙ РАДІ

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Верховної Ради України прийняв до уваги і

практичного використання підготовлені авторським колективом у складі В.Є.Ткачука,

кандидата юридичних наук, доцента кафедри суспільних дисциплін нашої академії, та інших фахівців-правознавців освітніх і наукових інституцій України пропозиції щодо внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України й інших законів України у вигляді порівняльної таблиці. Наш науковець у співавторстві зі своїми колегами запропонував низку змін і доповнень до чинних законів України, що стосуються правового регулювання діяльності правоохоронних органів. Науковці врахували, що в чинному КВК України відсутні окремі поняття та норми і саме з цієї причини запропонували конкретні доповнення й уточнення. Так, у зв'язку із відсутністю у згаданому Кодексі понять "застосування фізичної сили", "спеціальні засоби" та глави "Заходи безпеки" пропонується доповнити ст. 106 КВК України окремими частинами: "Застосування фізичної сили" і "Спеціальні засоби". До цієї ж статті, вважають науковці, необхідно додати частину "Підстави застосування службових собак".

Пропонується внести зміни до глави 16 КВК "Режим у колоніях і засоби його

забезпечення": додати главу 16-1 "Заходи безпеки" зі ст. 104 "Оперативно-розшукова діяльність у колоніях" і ст. 106 "Підстави застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї" та ст. 106-1 "Підстави проведення спеціальних операцій у виправних і виховних колоніях". Вважається за необхідне доповнити КВК України ст. 106-2 "Залучення сил і засобів колонії, органів і установ виконання покарань для гарантування безпеки у місцях позбавлення волі". Поряд із застосуванням спеціальних засобів, заходів фізичного впливу і зброї вважається за необхідне включити норму щодо застосування гамівної сорочки. Ця ж 106 стаття КВК України, на думку науковців, потребує доповнень щодо пояснення та формулювання понять і норм "злісне невиконання законних вимог персоналу колонії", "насилницькі дії". Під останніми пропонується розуміти "зв'язування, відбирання зброї, нанесення побоїв або тілесних ушкоджень, вбивство, а також погрози вчинення таких дій як щодо персоналу колонії, так і щодо інших осіб".

Важливо, що науковці рекомендують розширити тлумачення норми права щодо застосування заходів фізичного впливу: "Застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї має передувати попередженню про намір використання вказаних заходів і засобів". Гуманістичним змістом характеризується ще одна пропозиція науковців: "Якщо застосування заходів фізичного впливу, а також спеціальних засобів, гамівної сорочки та зброї уникнути неможливо, вони повинні перевищувати міру, необхідну для виконання покладених на адміністрацію колонії обов'язків і мають зводитися до завдання найменшої шкоди здоров'ю правопорушників. У разі необхідності адміністрація колонії зобов'язана надати допомогу потерпілим".

Таким чином, наш науковець-правознавець і його колеги з інших науково-освітніх правничих інституцій України внесли пропозиції щодо змін у чинному законодавстві держави, які наближують національну юридичну теорію і практику до прогресивних норм і принципів міжнародного права.

У ПОЛІЗОРУ НАУКОВЦІВ – РІЗНОВІКОВА ГРУПА

Харківське видавництво "Ранок" у серії "Сучасна дошкільна освіта" опублікувало навчально-методичний посібник наших науковців О.І.Бочелюк і Т.В.Романюк "Організація освітнього процесу в різновіковій групі дошкільного навчального закладу". Видання має відповідний Гриф МОН України. Роботу рецензували доктори педагогічних наук, професори Н.В.Лисенко (Прикарпатський НУ ім. Василя Стефаника) та О.І.Шапран (Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Григорія Сковороди) і кандидат педагогічних наук, доцент Рівненського ДГУ Н.В.Маліновська.

У посібнику висвітлено особливості організації життєдіяльності дітей різновікової групи, методику проведення ігрової, трудової, навчально-пізнавальної роботи з ними, умови створення розвивального середовища, пропонуються матеріали практичного характеру. Автори наголошують, що робота в різновікових групах потребує знань специфіки навчання і виховання дітей у різновікових групах, уміння співвідносити програмні вимоги з індивідуальними та віковими особливостями кожної дитини.

Посібник складається із чотирьох основних розділів, низки методичних і дидактичних додатків. У першому розділі розкриваються питання організації життєдіяльності дітей у різновікових групах (комплектування, педагогічні процеси протягом дня), створення розвивального середовища (природничого, предметно-ігрового, соціального, середовища власного "Я"). Заслугує уваги детальний опис кожного середовища з висвітленням методики його формування і використання: в природничому – куточок

природи, екологічна дитяча лабораторія, міні-музей, альпійська гірка, кімната Космосу, газони, ділянки, штучна водойма, город, сад, метеомайданчик, екологічна стежинка; у предметно-ігровому – осередки ігрової, образотворчої, музичної, трудової (господарсько-побутової і художньої праці) діяльності; у соціальному – осередки сюжетно-рольової гри, етнографії та літератури; у середовищі власного "Я" – осередки психологічного розвантаження, самопізнання, фізичного розвитку, безпеки життєдіяльності. У цьому ж розділі детально аналізуються питання організації ігрової діяльності та керування працею дітей у різновікових групах.

Розділ "Особливості організації навчально-розвивальної діяльності з дітьми різновікових груп" вміщує методичні рекомендації та практичні поради щодо підготовки та проведення занять із розвитку мовлення, ознайомлення з довкіллям,

художньою літературою, з формування елементарних математичних уявлень та логіко-математичного розвитку дітей, із фізичної культури та з питань організації образотворчої та музичної діяльності.

Особливе значення має розділ "Планування роботи в різновікових групах", де зроблено акцент на специфіці планування навчально-розвивальної діяльності. Автори наголошують, що складність планування роботи в різновіковій групі полягає не стільки у визначенні спільних форм роботи, скільки в тому, щоб доцільно передбачити й організаційно окреслити форми роботи в підгрупах і мікрогрупах. Подано практичні поради щодо перспективного, календарно-тематичного і календарного планування із застосуванням різних форм, засобів, методів і прийомів навчально-виховної роботи з дітьми з огляду на їх вікові та індивідуальні особливості. Зорієнтованість педагогів на особистість кожної дитини сприятиме реалізації природного потенціалу, збалансованості фізичного, інтелектуального, емоційно-вольового та морально-духовного розвитку кожної дитячої особистості.

У розділі "Організація роботи з родинами дітей різновікових груп" розглядаються різноманітні форми та змістове навантаження співпраці з батьками (батьківські збори, консультації, тематичні виставки і конкурси, дні відкритих дверей, екологічні акції тощо).

Ефективність посібника забезпечується його цілеспрямованою методичною структурою: кожна тема включає запитання для самоконтролю і завдання для самостійної роботи, список літератури;

запропоновані тестові завдання, тематика рефератів і система додатків (орієнтовні конспекти різних форм роботи, схеми плану-

вання, розподіл обов'язків, моделі освітньої діяльності, зразки образотворчих робіт).

Зазначимо, що це видання поповнило авторську бібліотеку наших науковців. Попередніми були посібники з Грифом МОН України "Подолання" (Т.В.Романюк, Н.В.Маліновська), де розкриваються особливості методики проведення українських народних рухливих ігор з дітьми дошкільного віку, та "У світі художнього слова" (О.П.Макаренко, Т.В.Романюк) – посібник-хрестоматія для дошкільних закладів, в якому підібрані твори для дітей, що сприяють розкриттю змісту складових Базового компонента дошкільної освіти охоплюють основні сфери життєдіяльності дитини ("Природа", "Культура", "Люди", "Я сам").

ПРАКТИКУМ З РЕЛІГІЄЗНАВСТВА

Завідувач кафедри суспільних дисциплін, доктор історичних наук І.Б.Скальська у співавторстві з науковцем Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка Б.Б.Буяком підготувала навчально-методичний посібник "Релігієзнавство: хрестоматія-практикум". Оригінальна змістова і методологічна структура посібника покликана стимулювати студентів до пошуку і вивчення джерельної бази релігієзнавства, зокрема, текстів священних книг, автентичних історичних документів, літературних творів, різнопланових матеріалів, які відображають розвиток релігієзнавчих знань в Україні та за рубежом.

Видання ознайомлює студентів з основним змістом міфологічної творчості народів світу, священних книг світових і національних релігій, що увійшли в духовну скарбницю людства як її

визначні пам'ятки.

Значна увага авторів приділена семінарським заняттям, плани яких складені таким чином, що вивчення теоретичного матеріалу виступає підґрунтям для аналізу сучасних релігійних явищ і процесів. На семінарські заняття автори виносять проблеми, що потребують найбільш глибокого осмислення та детального обговорення і відзначаються певною складністю.

Окрім методичних рекомендацій щодо підготовки і проведення 9 семінарських занять, у посібнику дано рекомендації з написання рефератів, теми індивідуально-дослідницьких робіт і методичні поради щодо їх виконання. Для самоконтролю знань пропонуються тестові завдання. Визначені питання для бліц-опитування, завдання для самостійної роботи студентів, а також критерії та норми оцінювання їх знань із релігієзнавства. Подається тематична література до кожного семінарського заняття і широкий список рекомендованої літератури (базової, допоміжної, релігійних текстів) для теоретичного засвоєння програмового змісту навчальної дисципліни.

ВЧИТЕЛЮ МУЗИКИ

Наукоці-музикознавці спеціальності "Музичне мистецтво" І.П.Гринчук, О.А.Горбач опублікували навчальний посібник "Фортепіанні твори українських композиторів", який відповідає програмі

навчальної дисципліни "Основний музичний інструмент" (фортепіано) для підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр". Посібник рекомендований до друку вченою радою нашої академії. Рецензували видання доктор педагогічних наук, професор Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка Л.А.Кондрацька, завідувач кафедри музикознавства та фортепіано Дрогобицького ДПУ ім. Івана Франка, доцент Л.П.Філоненко і вчитель-методист Тернопільського НВК "Школа-лицей № 13" Н.І.Вислоцька.

Автори посібника представляють різноплановий і різножанровий український фортепіанний репертуар, що було започатковано ними у попередньо виданому посібнику "Фортепіанна мініатюра українських композиторів". Нинішній варіант книги збагачений зразками різних музичних жанрів і форм. Тут, зокрема, пропонуються fugи Євгена Юцевича, Михайла Тица і Сергія Павлюченка, варіації на теми українських пісень Неоніли Лагодюк і Йосипа Витвицького, фортепіанні мініатюри Сергія Борткевича, Федора Богданова, Ігоря Шамо, Людмили Шукайло, Василя Гончаренка.

Посібник містить короткі відомості про композиторів із висвітленням їх творчого доробку, методичні рекомендації щодо виконання запропонованих творів. Особливу практичну цінність мають додатки, де подаються рівні розвитку музично-виконавського мислення, матеріали до курсу "Основи музичної інтерпретації" і до практичних занять з методики музичного виховання, музичний глосарій, аналіз функцій мистецтва, список літератури.